

การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา
สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

นายวันชัย ศิริชนะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-800-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 15638698

The Development of Quality Assurance Model for Higher
Education Institutions Under the Jurisdiction of the
Ministry of University Affairs

Mr. Vanchai Sirichana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy
Program of Higher Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-800-4

ศูนย์วิทยานิพนธ์

การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาจังหวัด

สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดมหาวิทยาลัย

โดย

นางวันดี กิจรัมย์

ภาควิชา

ศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ประถม คุปรัตน์

รองศาสตราจารย์ ดร. ทองอินทร์ วงศ์ไธสง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต

..... ผ. 5115 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. กวาง วัชรวิทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... โสภณ ๒๕๖๕ ..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิดารัตน์ บุณยสุ)

..... ปิยะ ๑ ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประถม คุปรัตน์)

..... ๑ ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทองอินทร์ วงศ์ไธสง)

..... ๑ ..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสัจจา)

..... ๑ ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูริย์ สันติรัตน์)

..... ๑ ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัทษา โทษิตกุล)

ศูนย์วิทยานิพนธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

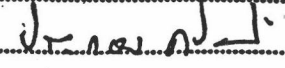
วันชัย สิริชนะ : การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (THE DEVELOPMENT OF QUALITY ASSURANCE MODEL FOR HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS.) อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์, รองศาสตราจารย์ ดร. ทองอินทร์ วัศโรษฐ 556 หน้า ISBN 974-583-800-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวความคิดพื้นฐาน หลักการ โครงสร้าง วิธีการ และหลักเกณฑ์ในการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในการศึกษาได้ใช้วิธีวิเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพการรับรองวิทยฐานะ และข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันและประเทศไทย เมื่อได้ข้อมูลเบื้องต้นแล้ว ได้มาแจกแจง เปรียบเทียบ และสรุปข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่และสังเคราะห์ขึ้นเป็นรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จากนั้นได้ทำการทดสอบรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยใช้วิธีการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพัฒนาเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ต่อไป

ผลการวิจัยพบว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศที่ศึกษาได้เน้นถึงหลักการในเรื่องความเป็นอิสระ (Autonomy) ควบคู่ไปกับความพร้อมที่จะรับการตรวจสอบจากภายนอก (Accountability) ของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้โดยที่แต่ละประเทศมีกลไกการดำเนินการและวิธีการในรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไปตามประสพการณ์และจารีตนิยมของตน

สำหรับรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่พัฒนาขึ้น ได้ใช้กระบวนการรับรองวิทยฐานะโดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 แบบ แบบที่ 1 ใช้ระบบการตรวจสอบกลไกการควบคุมคุณภาพทางวิชาการภายในที่สถาบันได้จัดให้มีขึ้น โดยลักษณะนี้จะใช้กับสถาบันอุดมศึกษาหรือหลักสูตรที่เปิดดำเนินการไปแล้วและเป็นระบบที่ให้เป็นไปโดยความสมัครใจ แบบที่ 2 ใช้ระบบการตรวจสอบผลการดำเนินการสำหรับสถาบันหรือหลักสูตรที่ขอจัดตั้งหรือเปิดดำเนินการใหม่ เมื่อเห็นว่ามาตรการและเกณฑ์การดำเนินการเหมาะสมก็ให้การรับรองวิทยฐานะ โดยทั้งสองระบบมุ่งเน้นการกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการกำกับดูแลตนเอง โดยการสร้างระบบควบคุมคุณภาพ ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของคนนั้นด้วยตนเอง

ภาควิชา ..... อุดมศึกษา .....
สาขาวิชา ..... อุดมศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2536 .....

ลายมือชื่อนิสิต ....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C144090 : MAJOR HIGHER EDUCATION

KEY WORD : QUALITY ASSURANCE/HIGHER EDUCATION/MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS

MR.VANCHAI SIRICHANA : THE DEVELOPMENT OF QUALITY ASSURANCE MODEL FOR HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS. THESIS ADVISORS : ASSOC. PROF.DR. PRACOB COOPARAT, ASSOC. PROF. DR.TONG-IN WONGSOTHORN. 556 PAGES. ISBN 974-583-800-4

The objective of this thesis was to study the fundamental concept, the structure, the methods and the criteria of quality assurance systems for higher education institutions in various countries in order to develop a model of quality assurance for higher education institutions under the jurisdiction of the Ministry of University Affairs (MUA). The researcher employed an extensive documentary research and qualitative data analysis techniques to classify, compare and analyze information about quality assurance systems in the United States, England, Japan, Australia, the Federal Republic of Germany and Thailand as to establish a preliminary model of quality assurance for Thai higher education. The researcher further employed experts judgment and criticism to arrive at the final model.

The study found a strong emphasis on institutional autonomy and public accountability in the development and implementation of quality assurance system for higher education institutions whereas the form and function of these systems varied according to the historical development and the culture within each higher education system. The proposed model of quality assurance for higher education institutions under the jurisdiction of MUA placed an emphasis on accreditation activities with two distinctive measures, namely: 1) the voluntary academic auditing of existing programs or institutions focusing on the effectiveness of internal quality control mechanisms and 2) the mandatory accreditation of new programs or institutions based on criteria and review mechanisms coordinated by external body.

ภาควิชา.....อุดมศึกษา.....
สาขาวิชา.....อุดมศึกษา.....
ปีการศึกษา.....2536.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิ
หลายท่าน คือ ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอ้าน ที่ได้กรุณาให้แนวคิดและคำแนะนำในการศึกษา
มาโดยตลอด รองศาสตราจารย์ ดร. ประกอบ คุปรัตน์ และรองศาสตราจารย์ ดร. ทองอินทร์
วงศ์โสธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ช่วยให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่องตั้งแต่
วาระแรก และได้ตรวจแก้ไขมาเป็นลำดับจนสำเร็จ รองศาสตราจารย์ ดร. ชลัญจกร อาชวอำรุง
ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำวิธีการวิจัยที่มีประโยชน์ และให้พิมพ์เอกสารที่ใช้ในการศึกษาในเบื้องต้นเป็น
อย่างดี รองศาสตราจารย์ ดร. ไนทฤษฎ์ สีนลารัตน์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและการสนับสนุน
มาโดยตลอด และรองศาสตราจารย์ ดร. ชิดารัตน์ บุญชู และ รองศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา
โรมวิไลกุล ที่ได้กรุณาช่วยตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์จนเรียบร้อย รวมถึงคณาจารย์ในภาควิชาอุดม
ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความรู้ ความคิดเห็นและข้อ
เสนอแนะที่เป็นประโยชน์มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลามาร่วมประชุมและคอยแบบสอบถาม
ตามที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง รวมถึงเจ้าหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัย
ที่ช่วยให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นอย่างดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร วันชัย สิริชนะ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ค
สารบัญแผนภูมิ	ด

บทที่

1	บทนำ	1
	ความจำเป็นและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	6
	ความจำกัดของการวิจัย	8
	คำย่อและคำนิยามศัพท์ที่ใช้	9
	ขั้นตอนการวิจัย	12
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
2	การศึกษาารณคดีที่เกี่ยวกับ	14
	การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา	14
	การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศอังกฤษ	21
	การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศประเทศไทย	28
	การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศอื่น ๆ	31

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่

หน้า

3	วิธีการดำเนินการวิจัย	38
	แนวคิดพื้นฐานในการวิจัย	38
	หลักการของวิธีการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	39
	วิธีการวิจัย	40
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
	การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้	42
	การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา	43
	การทดสอบรูปแบบที่พัฒนาขึ้น	43
4	ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศต่าง ๆ	47
	ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา	49
	การรับรองวิทยฐานะสถาบัน (Institutional Accreditation) โดยสมาคมการศึกษาระดับชาติและระดับภูมิภาค	49
	การรับรองวิทยฐานะสาขาวิชา (Program Accreditation) โดยสมาคมวิชาชีพ	169
	การกำกับดูแลมาตรฐานการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาใหม่และการดำเนินการหลักสูตรใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาโดยฝ่ายการศึกษาของมลรัฐ	205
	ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย	222
	การให้ความเห็นชอบหลักสูตรและการรับรองวิทยฐานะโดยสภาการประสาทปริญญาแห่งชาติ	222
	การวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษามาตรฐานการศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยสภาอธิการบดีและผู้อำนวยการสถาบัน	240

บทที่

หน้า

การประเมินคุณภาพการเรียนการสอนโดย สภาการจัดสรรเงินงบประมาณ มหาวิทยาลัยและสถาบันโปลีเทคนิคและวิทยาลัย	254
การพัฒนาตั้งในปีงบประมาณ โดยสภาการประสานปริญญาฯ และหน่วยงาน ต่าง ๆ	269
ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศอื่น ๆ ..	282
ประเทศญี่ปุ่น	282
ประเทศออสเตรเลีย	292
ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน	307
ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย.....	315
การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย	315
บทบาทของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ...	319
บทบาทขององค์กรหรือสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ	319
บทบาทของสถาบันอุดมศึกษา	320
สรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษา	341
การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา.....	
5 การเสนอรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับสถาบัน อุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	350
ตอนที่ 1 รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับ สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่นำเสนอให้ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา	351
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	378

บทที่

หน้า

ตอนที่ 3	รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับ สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ได้ปรับแก้ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	422
6	สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	458
บรรณานุกรม	.....	471
ภาคผนวก	.....	484
ประวัติของผู้เขียน	.....	556

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับหน่วยงานรับรองวิทยฐานะระดับสถาบันในสังกัดสมาคม การศึกษาาระดับชาติและระดับภูมิภาคในสหรัฐอเมริกา 51
2	จำนวน วาระและการได้มา และองค์ประกอบของคณะกรรมการรับรอง วิทยฐานะ (Accrediting Commission) ของสมาคมการศึกษาาระดับ ชาติและระดับภูมิภาคในสหรัฐอเมริกาที่ให้การรับรองวิทยฐานะ ระดับสถาบัน 55
3	สรุปกระบวนการรับรองวิทยฐานะของสมาคมการศึกษาาระดับชาติและระดับ ภูมิภาคที่ให้การรับรองวิทยฐานะระดับสถาบัน 62
4	ตัวอย่างใบตรวจร่างรายงานการศึกษาตนเองที่กำหนดโดย Western Association of Colleges and Schools 78
5	ตัวอย่างแบบรายการข้อมูลพื้นฐานของสถาบัน ซึ่งกำหนดโดย Western Association of Colleges and Schools 80
6	จำนวนกรรมการ องค์ประกอบและระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการตรวจเยี่ยม ของคณะกรรมการตรวจเยี่ยมสถาบันของสมาคมรับรองวิทยฐานะบางแห่ง . 84
7	ตัวอย่างกำหนดการตรวจเยี่ยมสถาบันของ Western Association of Colleges and Schools 86
8	ตัวอย่างกำหนดการตรวจเยี่ยมสถาบันของ Middle States Association of Colleges and Schools 88
9	เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของสถาบันที่ขอรับการรับรองวิทยฐานะตามอัตราที่ กำหนดโดยสมาคมการศึกษาาระดับชาติและระดับภูมิภาคแห่งต่าง ๆ ที่ให้การ รับรองวิทยฐานะระดับภูมิภาคแห่งต่าง ๆ 90
10	เปรียบเทียบข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติเบื้องต้นของสถาบันที่จะขอรับการ รับรองวิทยฐานะระหว่างสมาคมศึกษาาระดับชาติและระดับภูมิภาคที่ให้การ รับรองวิทยฐานะระดับสถาบัน 102

ตารางที่

11	เปรียบเทียบเกณฑ์วิทยฐานะเฉพาะราชการหลักของสมาคมการศึกษาระดับชาติและระดับภูมิภาคที่ให้การรับรองวิทยฐานะระดับสถาบัน	109
12	เกณฑ์การพิจารณาวิทยฐานะบางราชการที่กำหนดเพิ่มเติมโดยสมาคมการศึกษาระดับชาติและระดับภูมิภาคบางแห่งที่ให้การรับรองวิทยฐานะระดับสถาบัน	112
13	ลักษณะการกำหนดเกณฑ์วิทยฐานะของ North Central Association of Colleges and Schools	114
14	เปรียบเทียบเกณฑ์วิทยฐานะว่าด้วย "ปณิธานและจุดมุ่งหมาย" ของสมาคมการศึกษาระดับชาติและระดับภูมิภาคที่ให้การรับรองวิทยฐานะระดับสถาบัน	118
15	เปรียบเทียบเกณฑ์วิทยฐานะว่าด้วย "องค์กรและการบริหาร" ระหว่างสมาคมการศึกษาระดับชาติและระดับภูมิภาคที่ให้การรับรองวิทยฐานะระดับสถาบัน	124
16	เปรียบเทียบเกณฑ์การพิจารณาวิทยฐานะทางด้าน "หลักสูตรและการสอน" ระหว่างสมาคมการศึกษาระดับชาติและระดับภูมิภาคที่ให้การรับรองวิทยฐานะระดับสถาบัน.....	130
17	เปรียบเทียบเกณฑ์การพิจารณาวิทยฐานะว่าด้วย "คณาจารย์" ระหว่างสมาคมการศึกษาระดับชาติและระดับภูมิภาคที่ให้การรับรองวิทยฐานะระดับสถาบัน	136
18	เปรียบเทียบเกณฑ์การพิจารณาวิทยฐานะทางด้าน "ห้องสมุดและทรัพยากรการเรียน" ระหว่างสมาคมการศึกษาระดับชาติและระดับภูมิภาคที่ให้การรับรองวิทยฐานะระดับสถาบัน	142
19	เปรียบเทียบเกณฑ์การพิจารณาวิทยฐานะทางด้าน "อาคารสถานที่และอุปกรณ์" ระหว่างสมาคมการศึกษาระดับชาติและระดับภูมิภาค ที่ให้การรับรองวิทยฐานะระดับสถาบัน	147

ตารางที่

หน้า

20	เปรียบเทียบเกณฑ์การพิจารณาวิทยฐานะทางด้าน "การบริการนักศึกษา" ระหว่างสมาคมการศึกษาระดับชาติและระดับภูมิภาคที่ให้การรับรอง วิทยฐานะระดับสถาบัน	155
21	เปรียบเทียบเกณฑ์การพิจารณาวิทยฐานะทางด้าน "ทรัพยากรการเงิน" ของสถาบันต่าง ๆ ระหว่างสมาคมการศึกษาระดับชาติและระดับภูมิภาคที่ให้การรับรองวิทยฐานะระดับสถาบัน	161
22	ขอบเขตงานของสมาคมวิชาชีพในสหรัฐอเมริกาที่ให้การรับรองวิทยฐานะระดับสาขาวิชา	170
23	จำนวนกรรมการ องค์ประกอบ วาระ และการได้มาของกรรมการบริหาร สมาคมวิชาชีพที่ให้การรับรองวิทยฐานะระดับสาขาวิชาในสหรัฐอเมริกา ..	172
24	สรุปขั้นตอนในกระบวนการรับรองวิทยฐานะของสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ	176
25	จำนวนองค์ประกอบและระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจเชื่อมสถาบันของคณะกรรมการประเมินผลของสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ	183
26	เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของสถาบันที่ขอรับการรับรองวิทยฐานะระดับสาขาวิชาจากสมาคมวิชาชีพบางแห่ง	186
27	เปรียบเทียบข้อกำหนดของสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณสมบัติเบื้องต้นของสถาบันที่ขอรับการรับรองวิทยฐานะ	194
28	เปรียบเทียบเกณฑ์วิทยฐานะของสมาคมวิชาชีพในสาขาวิชาหลัก ๆ บางแห่ง ที่ให้การรับรองวิทยฐานะระดับสาขาวิชา	203
29	ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาทของหน่วยงานการศึกษาของรัฐบางรัฐในสหรัฐอเมริกา	208
30	เปรียบเทียบตัวอย่างเกณฑ์การประเมินเพื่อการอนุมัติจัดตั้งสถาบันของรัฐต่าง ๆ	217
31	เกณฑ์พิจารณาขุบเล็กหลักสูตรของ Tennessee Higher Education Commission	221

ตารางที่

32	อำนาจหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาและสภาการประสาธตปริญญาศ ในการรับรองมาตรฐานการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสถาบันในสังกัดทั่วไป (Associated Institutions) กับสถาบันในสังกัดที่สภาการประสาธตปริญญาศ ได้ให้การรับรองวิทยฐานะแล้ว (Accredited Institutions)	227
33	เปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ในกระบวนการรับรองมาตรฐานหลักสูตรระหว่างสภาการประสาธตปริญญาศ กับสถาบันในสังกัด	229
34	โครงสร้างเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาด้านต่าง ๆ ที่สภาการประสาธตปริญญาศ ประกาศใช้กับสถาบันในสังกัด	236
35	รายละเอียดปริญญาระดับต่าง ๆ ที่สภาการประสาธตปริญญาศ มีการกำหนดมาตรฐาน	238
36	เกณฑ์พิจารณาความเหมาะสมของกลไกประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาที่กำหนดโดยสภาอธิการบดีฯ	245
37	ลักษณะโดยทั่วไปและบทบาทหน้าที่ของกรรมการสอบไล่ภายนอกเปรียบเทียบระหว่างกรรมการระดับมหาวิทยาลัยกับกรรมการระดับวิทยาลัยและสถาบันโปลีเทคนิค	246
38	หลักเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ตามที่เสนอโดย UFC และ PCFC	260
39	องค์ประกอบของกรรมการตรวจเยี่ยมและประเมินคุณภาพการเรียนการสอน ตามที่เสนอโดย UFC และ PCFC	266
40	เอกสารที่ทางสถาบันต้องจัดให้คณะกรรมการประเมินคุณภาพการเรียนการสอนของ UFC และ PCFC ในกระบวนการตรวจเยี่ยมการเรียนการสอน	267
41	ตารางการทำงานของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการเรียนการสอนตามที่เสนอโดย UFC และ PCFC	268

ตารางที่

42	ดัชนีบ่งชี้สมรรถภาพ (Performance Indicators) ที่เสนอโดยหน่วยงานต่าง ๆ ของประเทศอังกฤษ	270
43	ดัชนีบ่งชี้สมรรถภาพ (Performance Indicators) ที่เสนอโดยสภาการประสาทปริญาฯ	277
44	ดัชนีบ่งชี้สมรรถภาพทางการเงิน (Financial Performance Indicators) ที่เสนอโดยคณะกรรมการร่วม UFC/PCFC	280
45	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น	285
46	ข้อกำหนดเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตในสาขาวิชาและระดับการศึกษาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยญี่ปุ่น	286
47	เกณฑ์มาตรฐานการก่อตั้งมหาวิทยาลัยของญี่ปุ่น	288
48	เกณฑ์มาตรฐานพื้นที่มหาวิทยาลัยญี่ปุ่นต่อจำนวนอาจารย์และบุคลากรในแต่ละสาขาวิชา	290
49	เกณฑ์จำนวนศาสตราจารย์ต่อจำนวนอาจารย์ทั้งมหาวิทยาลัย	291
50	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศออสเตรเลีย	295
51	มาตรฐานหลักสูตรระดับต่าง ๆ ที่กำหนดโดย Register of Australian Tertiary Awards (RATE)	298
52	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศเยอรมัน	309
53	มาตรฐานทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญาในระดับต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาของเยอรมัน (สาขาวิชาการ)	310
54	มาตรฐานเฉพาะสำหรับหลักสูตรสาขาวิชาสี่ทบสาขาของสถาบันอุดมศึกษาของเยอรมัน	312

ตารางที่

55	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของ ประเทศไทย	316
56	เปรียบเทียบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศต่าง ๆ	338
57	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหลักการในการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา	401
58	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับโครงสร้างและการบริหาร	405
59	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับวิธีดำเนินการ	410
60	เกณฑ์	415

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1	กระบวนการรับรองวิทยฐานะของ Association of Independent Colleges and School	65
2	กระบวนการรับรองวิทยฐานะของ Middle States Association ..	66
3	กระบวนการรับรองวิทยฐานะของ New England Association	67
4	กระบวนการรับรองวิทยฐานะของ Western Association	68
5	กระบวนการรับรองวิทยฐานะของ National Association of Teacher Education	179
6	กระบวนการรับรองวิทยฐานะของ Society of American Foresters	180
7	กระบวนการรับรองวิทยฐานะของ National Association of School of Art and Design	181
8	กระบวนการรับรองวิทยฐานะของ American Dental Association	182
9	กระบวนการตรวจสอบเพื่ออนุญาตการเปิดดำเนินการสถาบันอุดมศึกษาของ Alaska Commission on Postsecondary Education	209
10	กระบวนการพิจารณาเพื่ออนุญาตการขอจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาใหม่ของ Connecticut Board of Governors	210
11	โครงสร้างการดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการของสภาการประสาธน์ปริญาฯ	224
12	กระบวนการให้ความเห็นชอบหลักสูตรของสภาการประสาธน์ปริญาฯ	223
13	กระบวนการรับรองวิทยฐานะสถาบันของสภาการประสาธน์ปริญาฯ	232
14	โครงสร้างการดำเนินงานของสภาอธิการบดีฯ	241
15	โครงสร้างการดำเนินงานในรูปคณะกรรมการของ UFC	256
16	โครงสร้างการดำเนินงานในรูปคณะกรรมการของ PCFC	257
17	โครงสร้างการบริหารของกระทรวงการศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมของประเทศไทย	284

แผนภูมิที่

หน้า

18	โครงสร้างงานมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในออสเตรเลีย .	294
19	กระบวนการอนุมัติการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	358
20	กระบวนการอนุมัติการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน	359
21	กระบวนการอนุมัติการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ...	359
22	กระบวนการอนุมัติการขอเปิดดำเนินการสาขาวิชาของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน	359
23	กระบวนการอนุมัติการเปิดสอนหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	360
24	กระบวนการอนุมัติการเปิดสอนหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน .	360
25	กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาโดยการรับรองวิทยฐานะ (ระดับหลักสูตร)	366
26	กระบวนการตรวจสอบระบบการควบคุมคุณภาพทางวิชาการภายในสถาบัน (Academic auditing)	370
27	กรอบความคิดของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับ สถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	372
28	กระบวนการรับรองวิทยฐานะแบบที่ใช้วิธีตรวจสอบกลไกการควบคุมคุณภาพ ทางวิชาการภายในสถาบัน	436
29	กระบวนการรับรองวิทยฐานะแบบที่ใช้วิธีประเมินผลการดำเนินการ	438